

УДК 355.35

В.І. Ткаченко, Є.Б. Смірнов

Харківський університет Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків

ПРОБЛЕМА «МІЖВИДОВОСТІ» ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Досліджуються шляхи вирішення проблеми організації міжвидової взаємодії на тактичному і оперативному рівнях управління. Пропонуються раціональні варіанти схем організації міжвидової взаємодії в ході ведення протиповітряної оборони України і загальновійськової операції Збройних Сил.

Ключові слова: міжвидова взаємодія, управління, органи управління, командир, начальник, прийняття рішення.

Вступ

Реалізація замислів полководців здійснюється завдяки бойовому застосуванню військових формувань тактичного рівня – саме тих, хто тримає зброю. Органи управління на оперативному і стратегічному рівні управління безумовно впливають на результат воєнних дій¹, але шляхом застосування певних принципів й закономірностей воєнного мистецтва, шляхом створювання раціональних замислів воєнних дій та організації ефективного управління військами (силами) на полі бою по реалізації цих замислів.

Командиру мало добре спланувати воєнні дії, йому треба ще й зуміти ці плани реалізувати. Причому кожна з протидіючих сторін буде намагатися реалізувати саме свій план, це буде вимагати від командирів в ході ведення воєнних дій корегування власних планів, й це буде тривати до тих пір, поки одна з протидіючих сторін не визнає свою поразку. Всі зазначені процеси здійснюються командиром через прийняття (уточнення) відповідного рішення, формалізація якого завершується постановкою бойових, оперативних завдань підпорядкованим військам (силам).

Постановка проблеми. Об'єднання з'єднань, частин у види збройних сил було результатом еволюції збройної боротьби – на землі, у повітрі, на морі. Розділяються за цими сферами й органи управління, структури систем управління видів збройних сил, що обумовлено різним функціональним змістом процесів управління². Головним, що відрізняє ці системи управління, є відмінність об'єктів управління, форм і способів виконання бойових завдань, специфіка функцій й завдань органів управління, відмінність структур управління й, що не менш важливо – різний час реакції системи управління на зовнішні впливи (на дії противника).

Об'єктивно для органів всіх рівнів управління виникає **проблема «міжвидовості», суть якої по-**

лягає у реалізації можливості застосувати зброю різних видів збройних сил одночасно в одній точці поля бою для досягнення певної тактичної і оперативної мети збройної боротьби.

Мета статті полягає у розкритті шляхів вирішення проблеми міжвидової взаємодії, яку організувати з кожним роком стає важче. Зброя та системи управління нею стають складнішими, оснащення збройних сил не встигає за розвитком сучасних інформаційних технологій, що негативно впливає й на організацію управління: не отримується своєчасно інформація, органи управління стають нездатними своєчасно приймати (уточнювати) рішення, своєчасно вносити зміни у замисел бойових дій та доводити відповідні завдання підпорядкованими військам (силам), й поле бою залишається без командирського впливу. Треба зауважити, що поняття «міжвидовості» існує, доки існують види збройних сил, доки існують їх спеціальні системи управління.

Викладання основного матеріалу

Якщо поняття взаємодії розуміти як [6] узгоджені спільні дії підрозділів, частин, з'єднань і об'єднань видів збройних сил, родів військ (сил), елементів бойового порядку і різних видів зброї по задачах (об'єктах), напрямках, рубежах (районах), часу і способах виконання поставлених бойових завдань в інтересах досягнення цілей бою (операції), то поняття «міжвидової взаємодії» лежить всередині цього визначення. Тобто поняття «міжвидовості» відноситься лише до системи управління і є проблемою організації міжвидової взаємодії.

Для збройних сил НАТО в експедиційних³ діях стає очевидною боротьба за мобільність, за усунення проблем «міжвидовості», за єдині стандарти для розділення функцій між різномірними і різновидовими «кубиками воєнного трансформера», який будують різні країни альянсу. Для них є проблема управління експедиційними військами (силами), які укомплектовані підрозділами збройних сил різних

¹ Воєнні дії – 1) протидія сторін у війні; 2) організоване застосування сил і засобів видів збройних сил для досягнення політичних і воєнних цілей (отожнюється з поняттям «бойові дії» - організовані дії частин, з'єднань, об'єднань видів збройних сил при виконанні поставлених бойових, оперативних завдань) [6].

² Управління – це цілеспрямований вплив на об'єкт, що ґрунтується на інформації про цей об'єкт.

³ Експедиційні війська (сили) як оперативна компонента збройних сил призначається для ведення бойових дій на значних відстанях від кордонів держави [6].

держав, різних родів військ, різних видів збройних сил. Саме там потрібні єдині стандарти, єдине поняття спроможностей кожного військового спеціаліста та бойових можливостей підрозділів, частин, з'єднань і об'єднань військ (сил).

У чому криються причини виникнення проблеми «міжвидовості», яких структур воєнного управління⁴ вона стосується, в чому полягає її суть?

Доцільно розглядати поняття міжвидової взаємодії по рівнях воєнного управління – тактичну, оперативну міжвидову взаємодію.

На стратегічному рівні таке поняття визначає основне завдання органів управління стратегічного рівня, але із ліквідацією самостійних структур органів управління видового (оперативно-стратегічного) рівня зникає об'єкт проблеми, саме поняття міжвидової взаємодії перестає існувати в теоретичному плані – немає тих, с ким треба організувати міжвидову взаємодію. Командування видів Збройних Сил, переходячи в статус елемента Генерального штабу, лишаються приємного для нас англійського командного атрибуту «command and control». Але вони лишаються не тільки права приймати рішення, вони встають в ланцюг зворотного зв'язку з функцією збору даних від військ, які їм не підпорядковані. Заради факту скорочення управлінських структур ліквідуються спеціальні органи управління, які функціонально необхідні для управління збройною боротьбою у повітрі.

Отже проблема міжвидовості на стратегічному рівні зникає – немає видів. Якщо такий підхід застосувати на оперативному і тактичному рівнях управління, то й там проблема зникне. З ліквідацією повітряних командувань функції «command and control» стосовно управління збройною боротьбою у повітрі переходять до командирів оперативних командувань.

Такий підхід щодо вирішення проблеми міжвидової взаємодії лежить в ліквідації об'єкта виникнення проблеми, але не у вирішенні самої проблеми. Прагматичний підхід призведе до виникнення інших проблем в системі управління Збройними Силами. Бойова діяльність командира «загальновидового» об'єднання як єдиначальника буде стосуватися одночасно процесів управління збройною боротьбою на землі, у повітрі й на морі. Як об'єднати відмінності збройної боротьби з можливостями одного командира – основного органа управління – відповісти важко. Вихід можна знайти у порушенні принципів управлін-

ня – у розділенні функції прийняття рішення і функції безпосереднього управління в ході операції, тобто один буде приймати рішення, а інший вести в бій.

В даному місці викладання матеріалу доцільно нагадати відмінності між командирами і начальниками, які доречі однаково трактуються в обох моделях управління збройними силами: англосаксонській і східноєвропейській. Англосаксонська модель характеризується значною самостійністю видів збройних сил, а східноєвропейська модель – надмірною централізацією управління ними [8].

Отже начальник (військовий) – посадова особа, яка наділена розпорядчою і дисциплінарною владою по відношенню до підлеглих. Начальники, яким військовослужбовці підпорядковані по службі, є прямими начальниками. Ближчий до підлеглого прямий начальник є безпосереднім начальником.

Командир – посадова особа у збройних силах, на яку покладено командування (керівництво) підрозділом, частиною, з'єднанням виду збройних сил. Командир є єдиначальником і відповідає за бойову і мобілізаційну готовність довіреного йому військового формування і успішне виконання ним бойових завдань, бойову підготовку, військову дисципліну тощо. Обов'язки і права командира при організації бойових дій визначаються бойовими статутами. Тобто командир є тим органом управління, якому доручається приймати рішення на бойові дії і вести в бій підпорядковані з'єднання, частини і підрозділи.

Нагадування пов'язане з тим, що проглядається спроба «наняти окремого робітника», якого можна було б назвати менеджером, та передати йому основну функцію командира – вести в бій підпорядковані об'єднання, з'єднання і частини. Отже прийняти рішення на оперативному рівні щодо ведення збройної боротьби на землі, у повітрі, на морі пропонується одному командиру, який у подальшому передасть разом з планом бойових дій функції управління відповідним менеджером за сферами збройної боротьби.

Таке можливо лише у тому випадку, коли командир, що приймав рішення, «домовиться» з противником діяти саме за тим сценарієм, який ліг у його замисел (як на навчаннях). Менеджер добре підходить до управління стандартними технологічними процесами, які не змінюються в ході реалізації рішення. А якщо противник наніс удар не з того напрямку, як планувалося, не по тих об'єктах, що вимагатиме повного змінення концепції (замислу) ведення бойових дій? В такому випадку менеджер має бути тим командиром, який приймав рішення. Необхідний час реакції органів управління збройною боротьбою у повітрі не дасть можливість менеджеру бігати до командира за змінами у замисел, щоб мати можливість уточнити місці чи бойові завдання військам (силам).

Безумовною вимогою до структур органів воєнного управління повинно стати дотримання основних принципів [5, 7, 9], а саме:

а) основою управління є процес цілеутворення, який починається від самого старшого рівня управ-

⁴ Під поняттям «воєнне управління» розуміється владно-розпорядча функція органів державної влади й посадових осіб з управління людьми, організаціями, установами, зайнятими воєнною діяльністю (підготовкою відповідних структур до війни). Відповідно до цього можна говорити про органи воєнного управління (які займають воєнну діяльність), серед яких можна відокремити органи управління військами (силами), тобто тих, хто безпосередньо готує до війни війська (сили). В такому розумінні доцільно Генеральний штаб відносити до переліку органів воєнного управління державного рівня, а командування видів збройних сил – до органів управління військами (силами). На тактичному рівні органи управління мають у підпорядкуванні однорідні військові формування й тому відносно їх застосовується термін – органи управління, наприклад, полку (бригади).

ління. Управління військами (силами) доручається органам оперативного-стратегічного рівня, які шляхом прийняття рішення перетворюють стратегічні цілі в оперативні і формують оперативні завдання для військових формувань оперативного рівня. Відповідні командири, як основні органи управління оперативно-тактичного рівня, шляхом прийняття рішення перетворюють оперативні цілі в тактичні і ставлять тактичні завдання підпорядкованим з'єднанням, частинам. Процес управління супроводжується контролем ступеня досягнення кожної поставленої мети бойових дій підпорядкованими військами (силами), обранням певних способів впливу на противника за обраним варіантом замислу, варіант замислу в ході бойових дій може уточнюватися або змінюватися;

б) кожне перетворення цілей повинно здійснюватися шляхом прийняття відповідного рішення, а завершуватися плануванням бойових дій, багатоваріантний замисел яких й буде реалізовуватися в ході безпосереднього керівництва військами (силами) в залежності від варіанта дій противника;

в) принцип єдиноначальності формує особистість командира через процеси прийняття рішень та процеси їх реалізації. Розділення процесів, що виходять з принципу єдиноначальності, не допускається.

Отже на стратегічному рівні основним органом управління є начальник Генерального штабу (ГШ), його робочим органом є Головне оперативне управління (ГОУ). Приймати рішення й управляти Збройними Силами може лише начальник Генерального штабу [3]. Сьогодні збройною боротьбою у повітрі (від імені начальника ГШ) управляє командувач Повітряних Сил Збройних Сил України, який приймає окреме рішення щодо перетворення стратегічних цілей воєнних дій в оперативні і через процедуру прийняття рішення ставить оперативні завдання командирам повітряних командувань. Командири повітряних командувань, приймаючи свої рішення, перетворюють оперативні цілі воєнних дій в тактичні і через процедуру прийняття рішення ставлять тактичні завдання військам [4].

Аналогічна процедура управління здійснюється за напрямком Військово-Морських Сил Збройних Сил України. В той же час не можна це сказати про Сухопутні війська, функції яких від командування СВ на себе перебирали органи управління стратегічного рівня (за принципом «ми самі можемо»), або віддавали ці функції командувачам оперативних командувань. Порушення симетричності структури управління для одного виду призводило до порушення структур управління іншими видами Збройних Сил. Так, на перших етапах будівництва Збройних Сил України Генеральний штаб надсилав Директиву щодо планування операції безпосередньо командувачу ОК, який, як єдиний орган управління у певному регіоні держави, вимагав від командирів оперативного рівня інших видів Збройних Сил приймати безпосередню участь у плануванні операції (бойових дій) під його керівництвом.

Кожен з командирів оперативних з'єднань інших видів Збройних Сил приймав участь у форму-

ванні окремих бойових документів Плану операції ОК, що у той же час не давало їм підстави для видання бойових наказів, бойових розпоряджень своїм підлеглим командирам з'єднань і частин. Вони повинні були чекати бойових розпоряджень від командувачів видів Збройних Сил, й лише потім приймати свої окремі рішення й на цій підставі ставити тактичні завдання підлеглим. Але на стратегічному рівні із системи управління були виключені командування видів Збройних Сил.

Для вирішення проблеми несиметричності структури системи управління на стратегічному рівні є два виходи: самий простий – всіх підпорядкувати одному командирі або самий складний – як американці – побудувати міжвидову взаємодію в видових системах управління на трьох рівнях. Саме простий спосіб вирішення проблеми міжвидової взаємодії – підпорядкування всіх одному командирі – ліквідує об'єкт проблеми – міжвидову взаємодію, яка переростає у проблему для загальновидового командира в організації управління збройною боротьбою та організації взаємодії на землі, у повітрі, на морі.

В такому випадку виникає запитання: якого рівня цей командир? Якщо він отримує директиву від Генерального штабу із стратегічною метою, то він, з одного боку, є органом управління оперативно-стратегічного рівня, тому що має перетворювати стратегічні цілі в оперативні, а, з іншого боку, він ставить тактичні завдання з'єднанням і частинам, тобто він є органом управління оперативно-тактичного рівня. Намагаючись створити ОК з оперативно-стратегічними правами, формується АК з оперативно-тактичними завданнями.

Такий шлях призводить до дисфункції⁵⁾ в системі управління. На один орган управління покладені дві функції, які мають належати різним органам управління. Це стосується перетворення цілей операції (бойових дій) шляхом обов'язкового прийняття рішення, тому що треба в результаті ставити бойові завдання військам (силам). Командування створюваного ОК повинно перетворювати одразу стратегічні цілі в тактичні – в цьому і є парадокс.

А якщо ГШ сам перетворює стратегічні цілі в оперативні, то він стає органом управління військами (силами), який має безпосередньо контролювати ступінь досягнення визначених ним оперативних цілей, формувати на підставі цільової функції управлінські впливи і ставити відповідні поточні оперативні завдання військам. Ставити завдання може лише начальник Генерального штабу, бо саме він приймав рішення. Бажання віддати функцію «вести в бій» іншій людині суперечить вимогам теорії воєнного управління. Це в першу чергу стосується управління стратегічною формою застосування Збройних Сил – протиповітряною обороною України.

⁵⁾ Дисфункція – (від лат. dis – заперечення + functio – дія, здійснення) – порушення діяльності. Ситуація, в якій виконання одної функції перешкоджає виконанню іншої.

Система управління протиповітряною обороною України повинна мати малий час реакції на зовнішні впливи. Треба зауважити, що системи управління діями противника здатна створювати для ППО невизначеність обстановки до самого початку повітряного удару із циклом змін на стратегічному рівні до 10 хвилин, тобто сторона, яка обороняється, повинна мати таку ж структуру системи стратегічного управління з відповідним часом адекватної реакції системи на зміни обстановки.

Останній тезис не є випадковим. Так, за результатами моделювання процесів формування та нанесення ракетно-авіаційного удару визначено, що для органів управління протиповітряною обороною на оперативно-стратегічному рівні противник здатний змінювати обстановку кожні 10-15 хвилин, на оперативно-тактичному рівні – кожні 1-2 хвилини, на тактичному рівні – кожні 10-15 секунд. Для органів управління збройною боротьбою на морі значення цих показників збільшуються на порядок, а для збройної боротьби, що ведеться на землі ці значення ще більше. Намагання об'єднати структури систем управління всіма

видами збройної боротьби в одну є порушенням відповідних принципів воєнного управління.

Однак повернемося до міжвидовості. Цікавим прикладом раціональності мислення з точки зору міжвидовості на тактичному рівні є практика, яку реалізує воєнна наука європейських держав при створенні бойових тактичних груп.

Структура бойової тактичної групи включає всього один механізований батальйон, один авіаційний підрозділ, підрозділ ВМС і підрозділи управління. На чергуванні знаходиться лише механізований батальйон, авіатори і моряки не чергують і знаходяться в місцях постійного базування. При виникненні проблемної ситуації у повітрі залучається авіація, але із своєю видовою системою управління, аналогічно і моряки. Необхідно зауважити, що структура управління бойовою тактичною групою складає близько трьох сотень людей. Така велика кількість управлінських елементів визначається складністю системи управління авіацією і морськими підрозділами. Тому управління структурними елементами видів Збройних Сил повинно здійснюватися в видових системах управління (рис. 1).

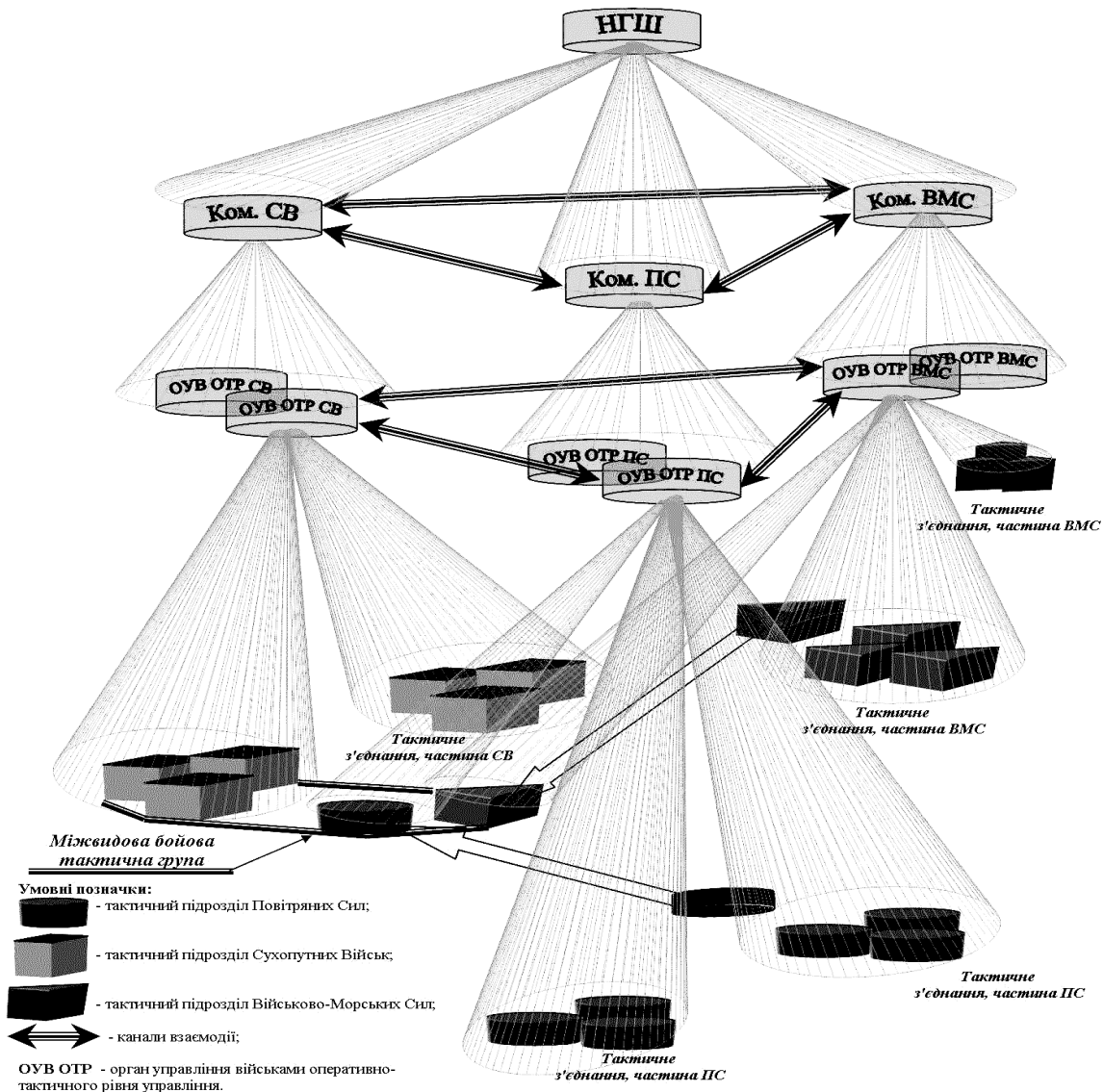

Рис. 1. Схема організації повноструктурної міжвидової взаємодії

На рис. 1 прозорими конусами умовно показані підсистеми управління видів Збройних Сил, на які мають впливати органи управління для організації міжвидової взаємодії. В даній схемі показані всі елементи структур управління збройною боротьбою на землі, у повітрі, на морі. Кожен з органів управління приймає власне рішення і безпосередньо управляє підпорядкованими військовими формуваннями в ході ведення бойових дій.

На оперативному рівні управління міжвидовість повинна досягатися взаємопроникненням систем управління, наприклад, армійського корпусу, морського району і повітряного командування (рис. 1). Але дана схема потребує автоматизації процесів управління, тому що саме вона дозволить здійснити взаємопроникнення підсистем управління на всіх рівнях в залежності від обраної цільової функції управління, що вимагає наявності повноз'язаних комп'ютерних мереж управління. Для реалізації міжвидової взаємодії необхідно створювати автоматизовані системи управління з мережецентричними властивостями [9] (рис. 2).

Мережеві принципи управління не є новими, але якщо різновидові з'єднання, частини і підрозділи знаходяться на одному полі бою, то для реалізації управління ними для досягнення однієї мети бойових дій в мережі взаємодії повинні бути дотриманими однакові для абонентів правила доступу до ме-

реж і одні стандарти для передачі інформації. Саме в таких умовах мають реалізовуватися завдання управління протиповітряною обороною (рис. 3) або загальновійськовою операцією (рис. 4).

Основною вимогою для побудови структури управління видами Збройних Сил є ієрархічна симетричність взаємодіючих елементів. Тобто командування виду Збройних Сил під керівництвом старшого органа управління (начальника Генерального штабу) має взаємодіяти тільки з органами управління такого ж рівня. Яскравим прикладом високого рівня міжвидової взаємодії для виконання спеціальних завдань може стати створення «міжвидової бойової тактичної групи» (рис. 1), функціонування якої здійснюється за єдиним замислом і планом у трьох видових структурах систем управління військами (силами). Такі вимоги і принципи дозволяють побудувати ефективно діючу структуру управління протиповітряною обороною України, веденням повітряної операції Збройних Сил (рис. 2), але зовсім іншу структуру управління загальновійськовою операцією (рис. 3).

Особливістю даних схем управління є присутність командувань видів Збройних Сил, котрі, як органів управління, не тільки нічим не уступають командуванням ОК, але й мають більші можливості щодо організації міжвидової взаємодії на оперативному і тактичному рівнях управління.

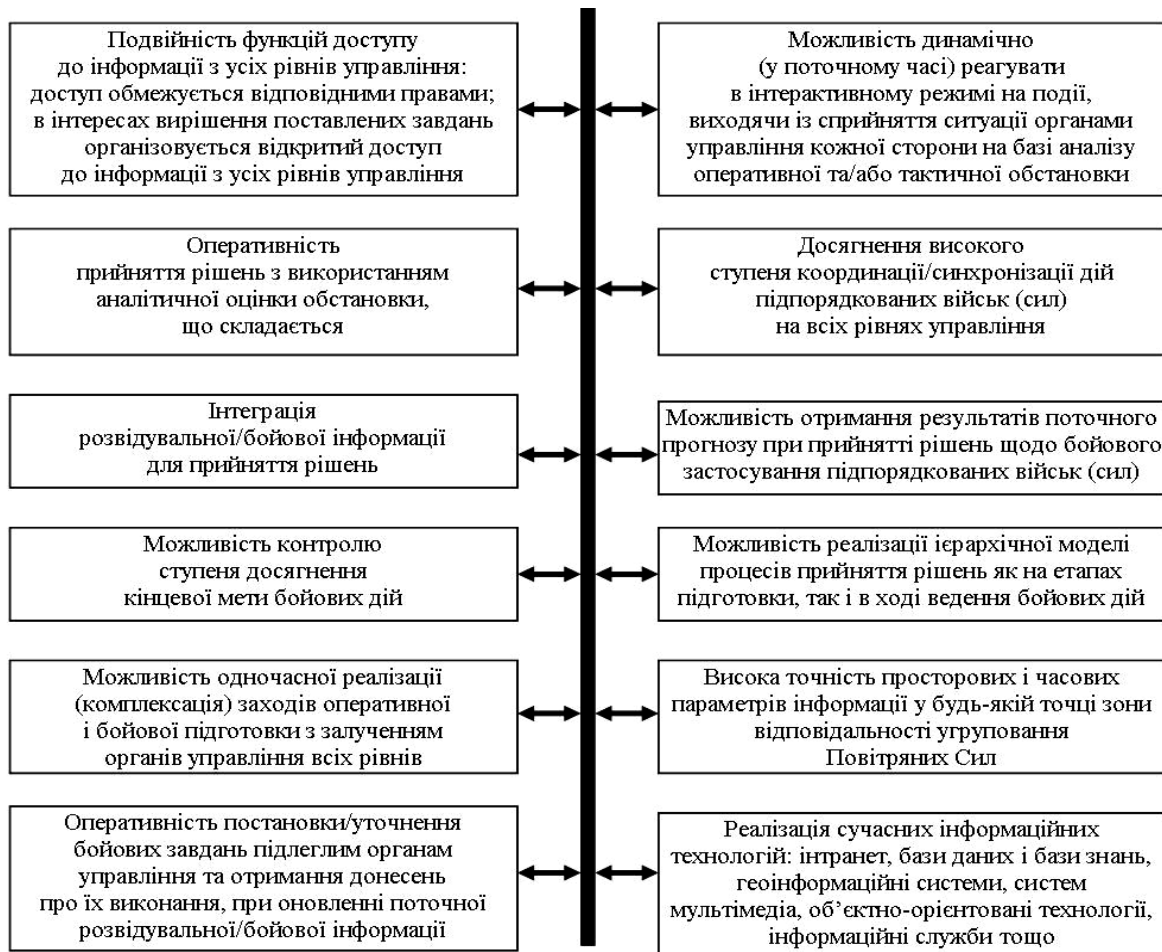

Рис. 2. Мережецентричні властивості системи управління військами

Управління протиповітряною обороною

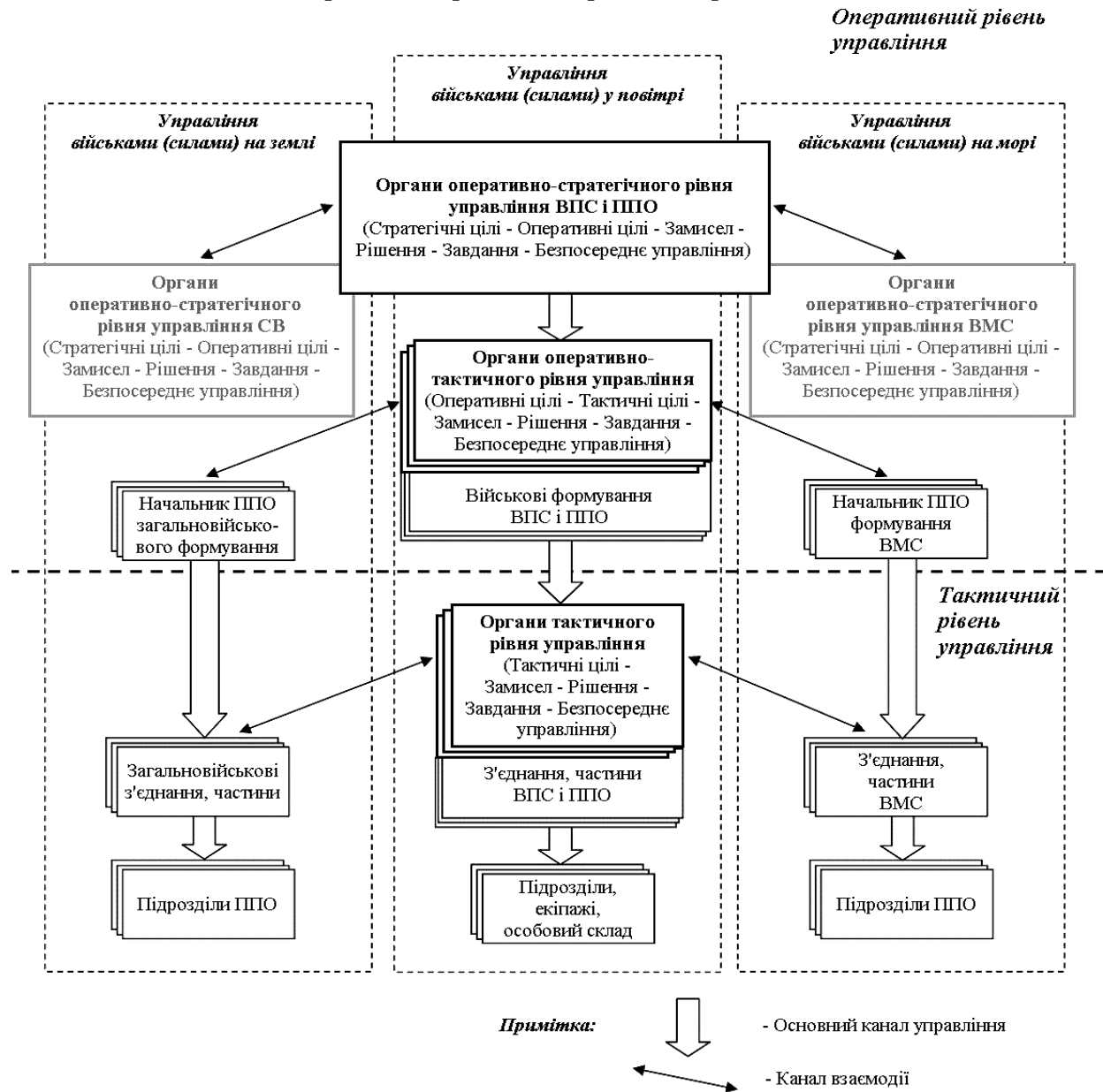

Рис. 3. Схема організації міжвидової взаємодії при управлінні протиповітряною обороною України (варіант)

Організація управління за схемами (рис. 3 і 4) дозволяє кожному органу управління мати власну цільову функцію управління:

а) для командування видів Збройних Сил – стратегічна мета – оперативні цілі;

для командування оперативно-тактичного рівня – оперативна мета – тактичні цілі бойових дій.

В даних схемах на всіх рівнях управління адекватно реалізується принцип симетричності структур управління, логічна послідовність у побудові цільової функції управління, що не дотримується у наступному варіанті схеми управління (рисунок 5).

На даній схемі начальник Генерального штабу управляє тими органами управління, які ставлять тактичні завдання з'єднанням і частинам на полі бою. Крім того, специфічні структуру управління

збройною боротьбою у повітрі, на землі і на морі визначаються як допоміжні, що ставить під сумнів ефективність такої схеми управління. Причому оперативні об'єднання очолюють органи управління оперативно-тактичного рівня – вони ставлять тактичні завдання з'єднанням і частинам. Генеральний штаб в ієрархії управління прийняв на себе функції органу управління військами (силами) – органу оперативно-стратегічного рівня. Для реалізації даної схеми треба переробляти деякі Закони України [1, 2], підзаконні акти (постанови кабінету Міністрів, укази президента України). Тоді і ставка Верховного Головнокомандувача не передбачається, в іншому випадку не буде кому управляти військами (силами) Збройних Сил України. При цьому оперативне командування явно нагадує армійський корпус.

Управління загальновійськовою операцією

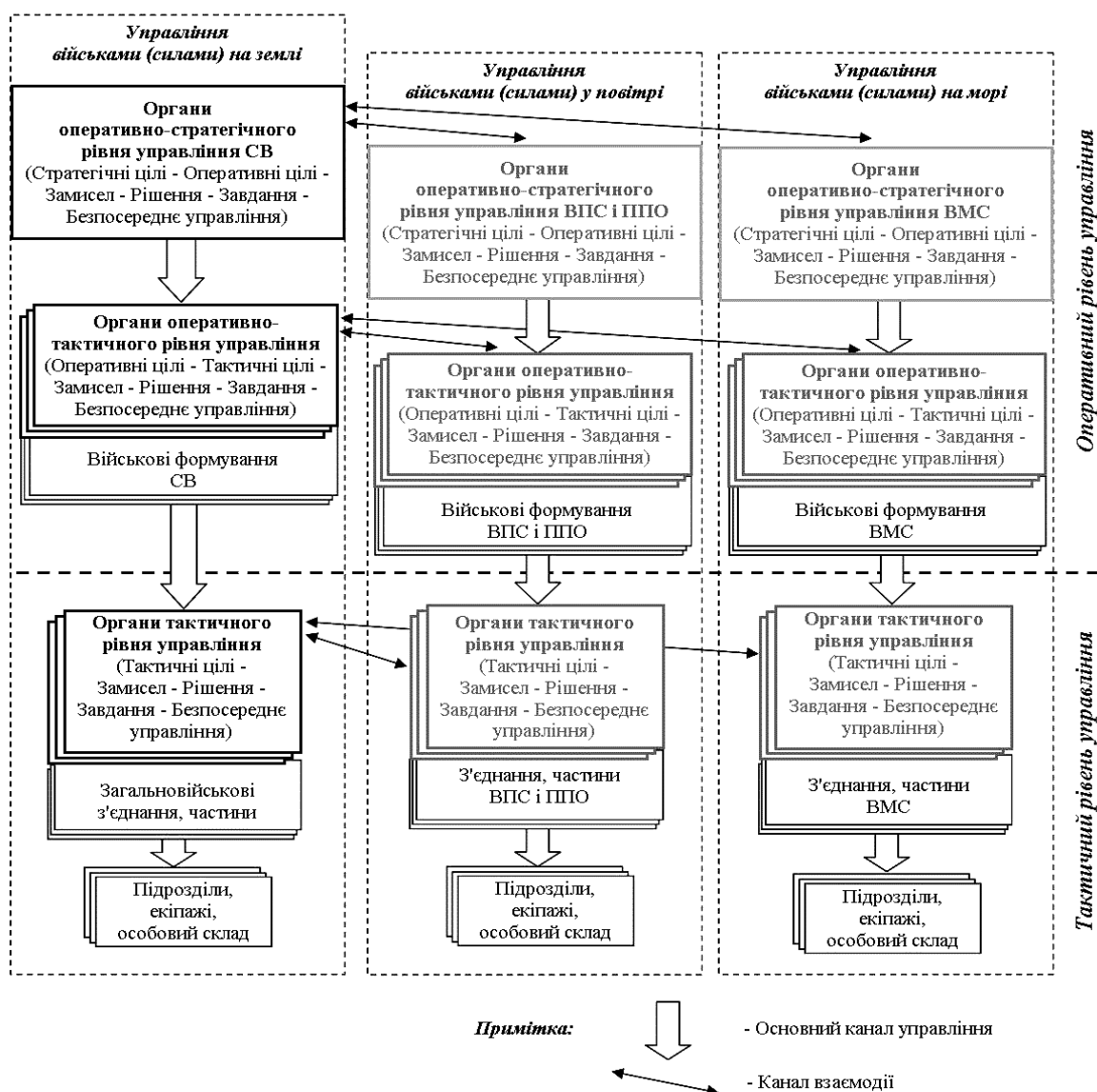

Рис. 4. Схема організації міжвидової взаємодії при управлінні загальновійськовою операцією Збройних Сил України (варіант)

Висновки

Таким чином, поняття «міжвидовості» стосується тільки видових систем управління і безпосередньо організації взаємодії між ними.

Сьогодні дві існуючі моделі управління збройними силами – англосаксонська і східноєвропейська – мають пройти період еволюційної реформації. Англосаксонська модель з занадто самостійними видами збройних сил послідовно проходить важкий шлях до посилення централізації управління ними, а східноєвропейська – навпаки повинна надавати більшої самостійності видам збройних сил, але не може відійти від гіпертрофованої централізації управління видами збройних сил, що підтверджується намаганням ліквідації командувань видів Збройних Сил й створенням на оперативному рівні «одновидових» військових формувань, в яких один

командир буде управляти одночасно збройною боротьбою й на землі, й у повітрі, й на морі.

В Англосаксонській моделі управління керівництво збройних сил для реформування застосовує сучасні інформаційні технології, що дозволяє вирішувати проблему міжвидової взаємодії на всіх рівнях управління, у східноєвропейській моделі при ліквідації об'єктів міжвидової взаємодії – органів управління видами Збройних Сил, усугубиться проблема «гіпертрофованої централізації» міжвидового управління.

Список літератури

1. ЗАКОН УКРАЇНИ "Про основи національної безпеки України" від 19 червня 2003 р. із змінами від 17 травня 2012 р.
2. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про оборону України» від 6 грудня 1991 року із змінами від 18 вересня 2012 р.
3. Стратегічний оборонний бюлетень України. Схвалено Указом Президента України 29 грудня 2012 р. № 771/2012.

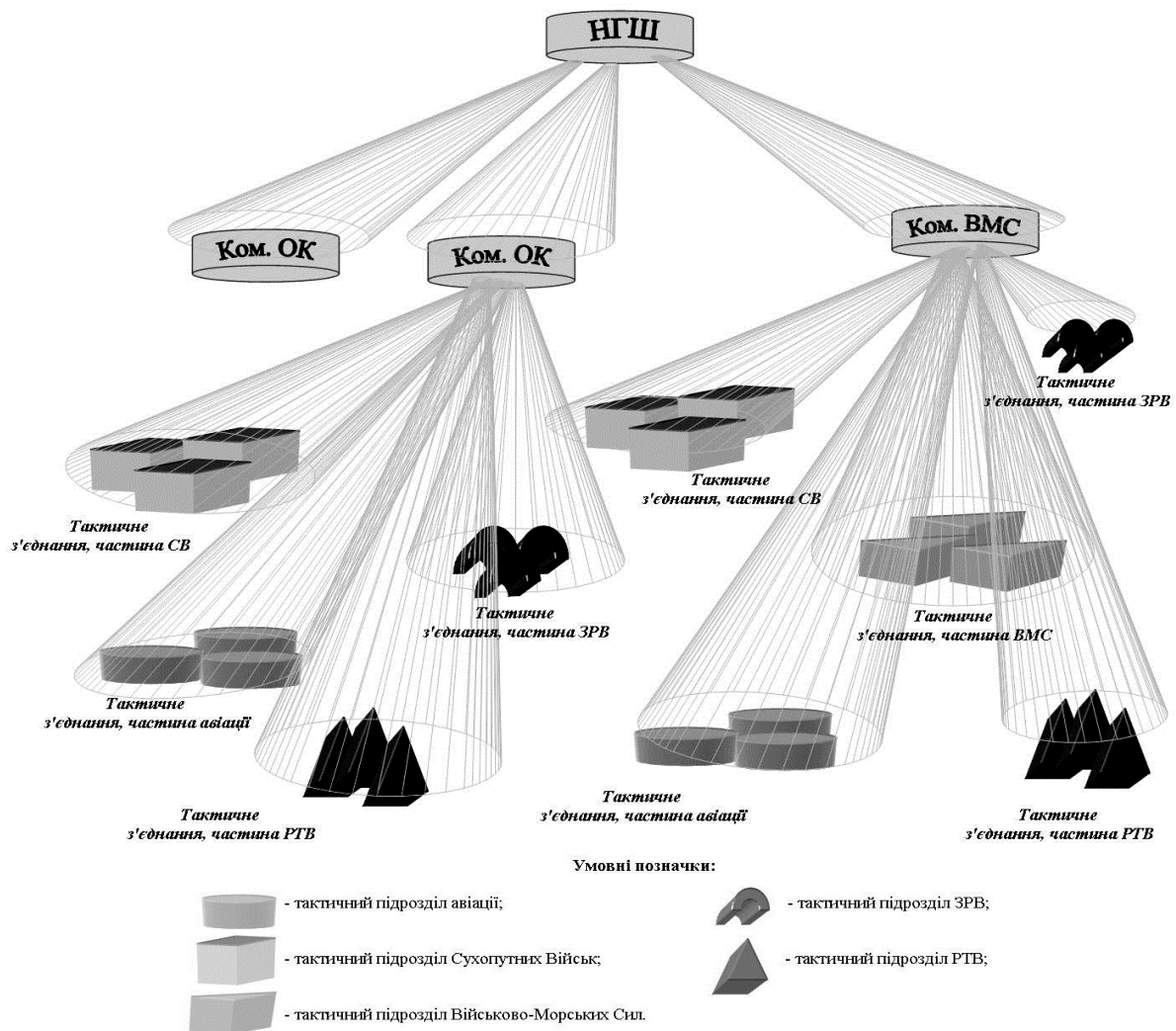

Рис. 5. Схема організації управління в перспективній структурі Збройних Сил України (варіант)

4. Біла книга – 2012. Збройні Сили України / [Авторський колектив МО та ГШ Збройних Сил України]. – К.: МО України, 2013. – 74 с.

5. Моделювання бойових дій військ (сил) протиповітряної оборони та інформаційне забезпечення процесів управління ними: монографія / В.І. Ткаченко, Г.А. Дробаха, Є.Б. Смірнов та ін. – Х.: Мін-во оборони України, ХВУ, 2004. – 410 с.

6. Новейшая военная энциклопедия. Сила и гордость новой России / редкол.: А.П. Горкин, 2007. – 1664 с.

7. Основні поняття методології дослідження систем управління і визначення структур військової організації / В.І. Ткаченко, Є.Б. Смірнов // Наука і техніка

Повітряних Сил Збройних Сил України. – Х.: ХУ ПС, 2012. – Вип. 2 (8). – С. 20-28.

8. Печуров С.Л. Англо-саксонская модель управления в военной сфере: история и современность / С.Л. Печуров // М.: Ком Книга, 2005. – 232 с.

9. Теорія прийняття рішень органами військового управління: монографія / В.І. Ткаченко, Г.А. Дробаха, Є.Б. Смірнов та ін.; під ред. В.І. Ткаченка, Є.Б. Смірнова. – Х.: Мін-во оборони України, ХУ ПС, 2008. – 545 с.

Надійшла до редколегії 11.12.2012

Рецензент: д-р техн. наук, проф. Г.А. Дробаха, Харківський університет Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків.

ПРОБЛЕМА «МЕЖВИДОВОСТИ» И ПУТИ ЕЕ РЕШЕНИЯ

В.И. Ткаченко, Е.Б. Смирнов

Исследуются пути решения проблемы организации межвидового взаимодействия на тактическом и оперативном уровнях управления. Предлагаются рациональные варианты схем организации межвидового взаимодействия в ходе ведения противовоздушной обороны Украины и общевойсковой операции Вооруженных Сил.

Ключевые слова: межвидовое взаимодействие, управление, органы управления, командир, начальник, принятие решения.

PROBLEM OF «INTERSPECIFIC CO-OPERATION» AND WAYS OF ITS DECISION

V.I. Tkachenko, E.B. Smirnov

The ways of decision of problem of organization of interspecific co-operation are probed on the tactical and operative levels of management. The rational variants of charts of organization of interspecific co-operation are offered during the conduct of air defense of Ukraine and common to all arm operation of Military Powers.

Keywords: interspecific co-operation, management, management organs, commander, chief, decision-making.